

Fransa Cumhuriyeti Milletvekilleri ve Senatörlerine Açık Mektup

Sayın Milletvekilleri ve Sayın Senatörler,

Fransa Millet Meclisi, 22 Aralık'ta, "ırkçılıkla mücadele ve kanunda öngörülen soykırımların varlığına itirazın cezalandırılması" ile ilgili bir yasa tasarısını inceleyecektir. Türk dostlarımız bu tasarımı, Ermeni soykırımını (29 Ocak 2001 tarihli kanun) damgalayan, "doğrudan Türkiye Cumhuriyetini, Türk halkını ve Fransa'da yaşayan Türkleri hedef alan çok düşmanca bir saldırı" olarak görmektedir. Bu metnin onaylanması, Fransa ile Türkiye arasında siyasi, ekonomik ve kültürel açıdan "onarılmaz" sonuçları olan ciddi bir krize yol açarak dostane ikili ilişkilere zarar verecektir.

Bizler temelleri, 1923'te Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasından çok daha öncesine dayanan köklü Türk-Fransız Liseleriyiz. İki kültürlü bir eğitim anlayışı çerçevesinde, ilk ve orta öğretim kurumlarımızda her yıl 6000 Türk gencine eğitim vermekteyiz. Bu okullar grubu; karşılıklı saygı ve laiklik ilkesi temelinde, Fransa'nın ve Türkiye'nin kültürel ve ekonomik menfaatlerine, farklı kültürler ve dinler arasındaki diyaloga hizmet etmektedir. Okullarımız; Fransız kültürünün ve dilinin tanınması açısından Fransa'ya çok büyük katkı sağlamaktadır. Ankara'daki idari ve siyasi muhataplarımız bizlere Voltaire ve aydınlanma çağından örnekler vererek insan haklarının ve ifade özgürlüğünün vatanı olan Fransa'nın bu yola girmesini anlayamadıklarını ifade etmektedirler. Bizler 21. yüzyıl başında konumu nedeniyle büyük stratejik değer taşıyan dünyanın bu bölgesinde, "Frankofoni"nin ve Fransa'nın etkisinin önemli savunucularıyız. Her iki ülke için de son derece değerli olan bu gerçek, tehlikeye atılmalı mıdır?

Fransa ile Türkiye'nin; ticaret hacmi (12 Milyar €) ve Türkiye'deki Fransız yatırımlarının tutarı (15 Milyar \$) göz önünde bulundurulduğunda bu iki ülkenin çok önemli ekonomik bağları olduğu görülmektedir. Türkiye, AB ülkeleri ve İsviçre dikkate alınmadığında, Fransa'nın ihracatının yöneldiği 3. büyük pazardır ve bu ihracat 100 000 kişilik bir iş gücü anlamına gelmektedir. Her iki ülke için de son derece değerli olan bu gerçek, tehlikeye atılmalı mıdır ?

İlimli Türk dostlarımız bize soruyorlar: "Tarihi yorumlamak politikacıların görevi midir? Fransız tarihçiler bu 'hafıza kanunları' na karşı değil midir? Yetkili uzmanlardan oluşan komisyonların çalışmasını sağlamak çok daha sağlıklı bir yaklaşım olmaz mı? Bu kanun metni barışa mı yoksa duyguların aşırılılaşmasına mı hizmet etmektedir? Bu son derece acı olaylar üzerine çalışmak, öncelikle Türkiye'nin ve Ermenistan'ın işi değil midir? Fransa, kendi tarihindeki çeşitli olaylar konusunda, başkalarına 'ahlâk dersi' verecek kadar şeffaf mıdır?"

Sayın Milletvekilleri ve Sayın Senatörler; zararları ölçülemez nitelikte sonuçlar doğurabilecek siyasi bir hata olarak gördüğümüz bu metni oylamamanızı rica ediyoruz.

İstanbul Saint-Michel Lisesi Müdürü Jacques Augereau
İstanbul Notre Dame de Sion Lisesi Müdürü Yann de Lansalut
İstanbul Sainte-Pulchérie Lisesi Müdürü Pierre Gentric
İzmir Saint-Joseph Lisesi Müdürü Élisabeth Maire
İstanbul Saint-Joseph Lisesi Müdürü Jean-Michel Tricart
İstanbul Saint-Benoît Lisesi Müdürü Luc Vogin

Lettre ouverte aux Députés et Sénateurs de la République Française

Mesdames, Messieurs,

le 22 décembre prochain, l'Assemblée Nationale examinera un projet de loi « sur la lutte contre le racisme et sur la répression de la contestation de l'existence des génocides reconnus par la loi ». Nos amis turcs y voient une attaque très hostile, stigmatisant le génocide arménien (loi du 29 janvier 2001), « visant directement la République Turque, le peuple turc et la communauté turque vivant en France ». Si ce texte est approuvé, une crise sérieuse aux conséquences politiques, économiques et culturelles « irréparables » viendra ternir les relations bi-latérales amicales entre la France et la Turquie.

Nous sommes un réseau très ancien de Lycées Franco-Turcs, créés bien avant la naissance de la République Turque en 1923. Avec nos écoles primaires et collèges associés, nous scolarisons chaque année 6000 jeunes turcs, dans un projet pédagogique bi-culturel. Ce réseau est au service des intérêts culturels et économiques de la Turquie et de la France, au service du dialogue des cultures et des religions différentes, dans le respect de chacun et du principe de laïcité. Ce réseau apporte à la France une diffusion exceptionnelle de la culture et de la langue françaises. Nos interlocuteurs administratifs et politiques à Ankara nous citent volontiers Voltaire et le Siècle des Lumières et ne peuvent comprendre que la France, patrie des droits de l'homme et de la liberté d'expression, s'engage dans cette voie. Nous sommes d'ardents promoteurs de la Francophonie et de l'influence de la France dans cette région du monde, si importante géo-stratégiquement en ce début du XXIe siècle. Pourquoi mettre en danger cette réalité si fructueuse pour les deux pays ?

La France et la Turquie sont des partenaires économiques majeurs, compte tenu du volume des échanges commerciaux (12 milliards d'€) et du montant des investissements français en Turquie (15 Milliards de \$). La Turquie est la 3e destination mondiale des exportations françaises, hors UE et Suisse, et cela représente 100 000 emplois induits. Pourquoi mettre en danger cette réalité si fructueuse pour les deux pays ?

Nos amis turcs modérés nous interrogent : Est-ce aux politiques d'interpréter l'histoire ? Les historiens français ne s'opposent-ils pas à ces lois mémorielles ? N'est-ce pas le bon sens de laisser travailler les commissions de spécialistes compétents ? Ce texte amène-t-il la paix ou l'exacerbation des passions ? N'est-ce pas d'abord à la Turquie et à l'Arménie de travailler ensemble sur ces événements si douloureux ? La France est-elle si claire avec tous les épisodes de sa propre histoire qu'elle puisse « faire la morale » aux autres ?

Mesdames et Messieurs, nous vous demandons de ne pas voter ce texte qui nous semble une erreur politique aux conséquences néfastes et imprévisibles,

Jacques Augereau, Directeur du Lycée Saint-Michel d'Istanbul
Yann de Lansalut, Directeur du Lycée Notre Dame de Sion d'Istanbul
Pierre Gentric, Directeur du Lycée Sainte-Pulchérie d'Istanbul
Élisabeth Maire, Directrice du Lycée Saint-Joseph d'Izmir
Jean-Michel Tricart, Directeur du Lycée Saint-Joseph d'Istanbul
Luc Vogin, Directeur du Lycée Saint-Benoît d'Istanbul